

СПРАВКА

за отразяване на предложенията, получени в рамките на обществените консултации по
проекта на Решение на Министерския съвет за одобряване на
Закон за изменение и допълнение на Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите

№	Участник в обществените консултации	Предложение	Приема се/ Не се приема	Мотиви
1.	доц. Васил Н. Атанасов, дх, дм - председател на Експертния съвет по наркотични вещества към НСНВ - ръководител на специализираната Химикотоксикологична лаборатория при ВМА-София (публикувано на портала за обществени консултации на 18.09.2020 г.)	Предложения за допълнение на чл. 14 и чл. 90 от ЗКНВП Направените предложения за допълнение са с по-тъмен шрифт (bold). Чл. 14, ал. 2. Към Националния съвет по наркотичните вещества се създава експертен съвет, който изготвя становище за всяко предложение за включване на нови растения и вещества, за заличаването или прехвърлянето им от един списък в друг, както и изготвя становища по проблеми и въпроси, възложени от Националния съвет или чрез председателя на Националния съвет. Мотиви: В работата на НСНВ често пъти възникват въпроси от частен, национален или международен характер, по които съвета следва да взема решение въз основа на експертен анализ на даден проблем или предоставена информация. В редица случаи Националния съвет следва да предложи и приеме позиция на държавата по глобални въпроси, касаещи международните конвенции и регулацията на наркотичните вещества. В последните години практиката показва, че за	Приема се.	Отразено в проекта.

	тази цел най-често се ползва Експертния съвет. С оглед на изложеното и осигуряване на оперативна целесъобразност, предлагам да се разшири обхватът на дейност на Експертния съвет, както и възможността за възлагане на задачи в компетентността му, чрез председателя на Националния съвет. Последното ще доведе до възможност за възлагане на експертно становище без нарочна санкция на Националния съвет, с което ще се постигне икономия на време и възможност за едновременно разглеждане (в едно заседание на Националния съвет) на внесен проблем и становище на Експертния съвет. Чл. 90, ал. 4. Националният институт по криминалистика, Медицинският институт на Министерството на вътрешните работи и лаборатории към Министерството на вътрешните работи, Военномедицинска академия, Агенция "Митници" и Министерството на здравеопазването имат право да извършат експертно изследване на иззети наркотични вещества и прекурсори при условия и по ред, определени с наредба на Министерския съвет. Мотиви: По същество изследването на наркотични вещества ползва методология и ресурс идентичен с този, ползван от специализираните химико-токсикологични лаборатории на Военномедицинска академия (София и Варна), извършващи изследванията на наркотични вещества в биологични проби по реда на	Приема се.	Отразено е в проекта.
--	---	------------	-----------------------

		Наредба № 1/2017 г. за установяване употребата на алкохол и/или наркотични вещества или техни аналози. Практиката показва, че в редица случаи (свързани с употреба или отравяне), изследването на наркотични вещества се извършва от специализираните химико-токсикологични лаборатории, с цел максимално бързо идентифициране на наркотичното вещество и последвалите диагностично-лечебни дейности. От друга страна, доколкото химико-токсикологичните лаборатории са структури към лечебни заведения с непрекъснат работен режим, съществува възможността за незабавно експертно изследване на образци с особен интерес или в особени случаи. В резултат на изложеното предлагам към определените институции, извършващи експертно изследване, да се включат и двете специализирани лаборатории на ВМА, които и към момента извършват такива изследвания по разпореждане на органите на досъдебното производство и съда.		
2.	Национално сдружение на Общините в Република България, с вх. № 04-00-34/18.09.2020г.	На страницата за обществени консултации www.strategy.bg е публикуван проект на Закон за изменение и допълнение на Закон за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите. Предвид важността на предлаганите промени, които касаят дейността на общините, НСОБЪ направи проучване, с цел формиране на обща позиция по внесените предложения за изменения и допълнения. След обобщаване на получените становища,		

	НСОРБ прави следните принципни бележки и конкретни предложения: 1. Принципни коментари: Във връзка с предложените изменения и допълнения в §5 и §6, с които се предлага общинските съвети по наркотични вещества да се заменят с областни съвети по наркотични вещества и създаването на центрове по превенция на зависимости от наркотични вещества в общините, които са административни центрове на области, считаме че се крие риск за изпълнението на националните политики. Предложенията за изменения противоречат на приетия през месец юли текст в чл. 53, ал. 4 от 33, според който общините приемат и изпълняват регионални програми за ограничаване на употребата на тютюневи и свързани с тях изделия, злоупотребата с алкохол и недопускане употребата на наркотични вещества, а в проекта се регламентира новите областните съвети по наркотичните вещества да приемат общински програми за борба срещу злоупотребата с наркотични вещества. Текстовете са в противоречие и със Закона за местно самоуправление и местната администрация. Програми, стратегии и всички дългосрочни документи в изпълнение на местни политики се приемат с решение на общинските съвети. Законодателят е уредил в чл. 15 ал.5 от ЗКНВП механизъм, чрез който дейностите по превенция на употребата на наркотични вещества да бъде ангажимент на общините в областта, а не само на областните центрове, като ясно е формулирана възможност общинските съвети на общините да създават комисии по наркотични вещества, които да развиват превантивна дейност на своята територия.	Не се приема	Предложените изменения няма да породят риск от неизпълнение на политиките на местно ниво в посока недопускане употреба на наркотични вещества. Привлечените в изпълнението на националната и местна политики общини, ще използват създадения капацитет и квалификация на вече работещите експерти в Центровете за осъществяване на качествени дейности и програми по универсална, индикативна и селективна превенция, обучения на специалисти работещи по проблемите на наркоманиите. Предложенията за изменение не противоречат на чл.53, ал.4 от 33. Към настоящият момент единствено в общините, центрове на области, където има изградени структури на ОбСНВ и ПИЦ приемат общински програми за превенция употребата на наркотични вещества. В общините на територията на съответната област такива програми няма. С предложените промени се цели: увеличаване ангажираността на местната власт за осъществяване на националната политика за борба с наркотичните вещества и превенция употребата и злоупотребата с тях на областно и общинско ниво; оптимизиране и подобряване на оперативната работа на съществуващите към момента общински съвети по наркотични вещества и превантивно-информационни центрове по изпълнение на общинската и националната политики по намаляване търсенето на
--	---	--------------	---

	Налице са и условия за сътрудничество, обмен на информация и добри практики на областно ниво. Всяка община има годишна програма за закрила на детето, която е разработена въз основа на целите и принципите не само на Закона за закрила на детето и Правилникът за неговото прилагане, а и на нормативни актове и национални стратегически документи, свързани с осигуряване на правата на децата. Един от основните приоритети е здравеопазването, чрез изпълнението на програми за подобряване майчиното и детското здраве, разширяване на профилактичните мерки и превантивните програми с цел гарантиране здравето на децата чрез ранна превенция на рисковете, оптимизиране и повишаване качеството и достъпа до здравни услуги и средства. Заложени са реално изпълними дейности, които спомагат за развитието на политиките за детето в отделните сектори за постигане на по-ефективна защита и гаранции на основните права на децата във всички сфери на общественния живот. Част от мерките са свързани с кампании, различни форми на дискусии, викторини и много други, свързани с превенцията не само срещу наркотиците, а и с употребата на алкохол, тютюнопушенето. Общините имат много и разнообразни добри практики, свързани със здравето на децата, като част от тях се осъществяват в сътрудничество с организации от неправителствения сектор и местни структури на централната администрация за изпълнение на националните политики. Посочените мотиви за създаване на областни съвети по наркотични вещества с така разписаните компетентности и ангажименти няма да доведат до постигане на по-добър ефект в дейността на съветите. Прехвърлянето на отговорности на областния управител ще утежни дейността на съветите и няма да доведе до подобряване на		наркотични вещества; изпълнението на дейностите по националната стратегия ще се осъществяват на територията на цялата област;. ще бъдат обхванати максимален брой нуждаещи се лица. До сега съществуващите законови разпоредби, не успяха да мотивират кметовете на общини и към настоящият момент в нито една община, извън общините, центрове на административни области, не са създадени такива комисии. Краткосрочните дейности, като кампании, различни форми на дискусии, викторини и много други, сами по себе си не са ефективен метод на работа. Те са ефективни, само ако са част от дългосрочна национална и/или общинска програма. Основната задача на експертите работещи в Центровете за превенция на зависимости е да бъдат обучители на психолози, педагогически съветници и друг педагогически персонал, медицински специалисти от училищно здравеопазване, инспектори „Детска педагогическа стая“, служители на ОСИН, други специалисти работещи по проблемите на употребата на наркотични вещества за прилагане на такива дългосрочни превантивни програми на национално и общинско ниво. В чл. 15б, ал.6 е записано, че Центровете ще се финансират със средствата от държавния бюджет, което означава, че се запазва досегашното финансиране. Запазват се щатните бройки, като председател и секретар се преназначават като директор и заместник-директор в Центъра. Председателят, заместник-председателите и членовете на Националния съвет по наркотични вещества
--	---	--	--

	работата им по изпълнение на националната политика по намаляване търсенето и предлагането на наркотични вещества. Така предлаганата промяна в структурата на областните съвети не е достатъчно аргументирана за това как ще се подобри функционирането на съветите и контролът върху дейностите и разходването на средствата на ОСНВ, делегирани от държавния бюджет. Остават в сила и сега действащите текстовете в чл. 15а от ЗКНВП, които ясно посочват, че контролът върху дейността на съветите ще се осъществява от НСНВ, а не от областните съвети. Към настоящия момент се осъществява достатъчно добър контрол за изразходване на отпуснатите средства за делегираните от държавата дейности от страна на МФ. Предвижда се създаване на нова структура центрове за превенция на зависимости от наркотични вещества в общините, които са административни центрове на области. В текста на предлаганото изменение не става ясен статута на това звено, както и не е регламентирано приемане на решение за структурирането на центъра от страна на Общинските съвети, което противоречи на разпоредбите на чл. 21, ал. 1, т. 2. от ЗМСМА като специален закон. Вносителят е предложил центрoвете да се състоят от директор, заместник-директор и експерти, назначени на трудов договор от кмета на общината. Тези изменения влизат в противоречие с Класификатор на длъжностите в администрацията (в сила от 01.07.2012 г., приет с ПМС № 129 от 26.06.2012 г., последно изм. и доп. ДВ. бр.93 от 26 Ноември 2019г.), в който не фигурира длъжност заместник-директор. Посочените професионални изисквания за заемането на длъжностите директор и заместник-директор в центрoвете имат много		не получават възнаграждение като такива. Такова не се предвижда и за областните съвети. Общинският съвет одобрява числеността и структурата на общинската администрация в структурата на общината, района и кметството по предложение на кмета на общината. Числеността на ОбСНВ и ПИЦ (Центрове за превенция на зависимости от наркотични вещества) се определя по предложение на Министерство на здравеопазването и се утвърждава от Министерство на финансите всяка година в РМС за средствата по делегиран бюджет в натурални и стойностни показатели. Експертите от ОбСНВ и ПИЦ са на трудово правоотношение с кмета на общината, но не са в щатната численост на общинската администрация. Основна дейност на Центровете е превенция употребата на наркотични вещества. Хората, които провеждат превантивни дейности са в пряк контакт с целевите групи и такива експерти трябва да бъдат с образователно квалификационна степен магистър (за директор, заместник-директор) и бакалавър (за експертите в Центъра в професионално направление медицина, психология, социални дейности, педагогика, филология. Това гарантира високо качество на изпълнение на превантивните дейности, а там където е необходимо – насочване на лицата към специализирани услуги.
--	--	--	---

	тесен обхват на специалностите, което няма да позволи да бъде изграден достатъчно добър мултидисциплинарен екип, в контекста на множествената проблематика, свързана с употребата на наркотични вещества. Считаме, че за длъжността директор е подходящо да се включат и лица с висше образование с образователно-квалификационна степен „магистър” от професионално направление „Обществено здравеопазване”, „Здравен Мениджмънт” и „Право”. За останалите длъжности да се даде възможност и на лица с висше образование с образователно-квалификационна степен „бакалавър” от професионално направление „Здравен Мениджмънт” и „Социология”. II. Във връзка с гореизложеното, конкретните ни бележки са следните: 1. По § 3, т. 2, предлагаме следния текст: „Алинея 4 се изменя така: (4) Председател на съвета е министърът на здравеопазването, а заместник-председатели са министърът на вътрешните работи, министърът на правосъдието и министър на образованието и науката. Членове на съвета са представители на Президента на Република България и на заинтересованите министерства и ведомства, определени от Министерския съвет.”. Мотиви: С предложената промяна в състава ще се осъществява по-ефективна работа на НСНВ. Включването на министър на вътрешните работи, министър на образованието и науката и министър на правосъдието, като заместник-председатели на НСНВ е във връзка с изпълняваните дейности на представляваните	Не се приема	В Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите, ясно са разписани задълженията на отделните министерства при осъществяване на националната политика по направление намаляване на търсенето и намаляване на предлагането на наркотични вещества. Водещо министерство при осъществяване на националната политика за намаляване търсенето на наркотични вещества е Министерство на здравеопазването, както и Общинските съвети по наркотични вещества и Превантивно-информационните центрове към тях по места. Това поражда необходимостта заместник-председател на НСНВ да бъде заместник-министър на здравеопазването. Заместник-министър на здравеопазването, в чийто ресор са ОБСНВ и
--	--	---------------------	---

	от тях структури в областта на борбата с наркотични вещества. Обединяването на усилията на всички заинтересовани институции, пълноценното взаимодействие и съгласуваност на действията ще доведат до ефективно изпълнение на националната политика на правителството. Заместник министърът на здравеопазването, в чийто ресор е включена дейността на националния съвет и на общинските съвети по наркотичните вещества задължително трябва да бъде член на НСНВ. 2. По §5: Предлагаме следния текст: „Член 15 се изменя така. „Чл. 15. (1) Създават се областни съвети по наркотичните вещества в общините, които са административни центрове на области. Организацията на работа и дейността на съветите се определят с правилника по чл. 10, ал. 2. (2) Съветите по наркотични вещества по ал. 1 координират разработването на програма за борба срещу злоупотребата с наркотични вещества на общините, които са административни центрове на области в съответствие с националната стратегия по чл. 1	Не се приема	ПИЦ ще ръководи осъществяването на националната политика по намаляване търсенето на наркотични вещества на общинско и местно ниво. Водещо министерство при осъществяване на националната политика по намаляване предлагането на наркотични вещества е Министерство на вътрешните работи и поради тази причина, като заместник председател е предложен заместник-министър на вътрешните работи. Министерство на образованието и науката в съответствие със своята компетентност осигуряват, разработват и изпълняват програми за намаляване търсенето на ПАВ. Заместник-министъра на правосъдието става член на НСНВ, а заместник-министъра на образованието и науката остава член на Съвета. Отпада необходимостта от трети заместник-председател. И към настоящият момент се разработват 27 общински програми от 27-те ОбСНВ, съдържащи дейности за осъществяване на националната стратегия. Политиката в областта по намаляване търсенето на наркотични вещества изисква качествено и всеобхватно изпълнение на дейностите по превенция употребата и злоупотребата с наркотични вещества във всички общини на
--	---	---------------------	---

	1, т. 1 и изпълнението им, след което се внасят за приемане от общинските съвети. (3) Съветите по наркотични вещества по ал. 1 са колективни органи, които се състоят от председател, двама заместник-председатели, секретар и членове.		територията на областта. Привлечените в изпълнение на Стратегията общини ще ползват създаденият капацитет и квалификация на вече съществуващи структури, финансирани като делегирани от държавата дейности. Ще се извършва качествена превенция на употребата на наркотичните вещества равнопоставено във всички български общини. Като колективни органи Съветите по наркотичните вещества определят политиката в областта на борбата с наркотичните вещества на местно ниво, поради което със законопроекта се предвижда тези местни органи да координират разработването и приемането на общинските програми за борба срещу злоупотребата с наркотични вещества в съответствие с националната стратегия по чл. 11, т.1, както и да координират изпълнението им. Приемането на общинските програми от съветите по наркотичните вещества не изключва възможността програмите да бъдат приети и от съответните общински съвети.
	(4) Председател на съвета е областният управител, заместник-председатели са кметът на общината — административен център на областта и директор на областната дирекция на Министерството на вършените работи, секретар е директор на центъра за превенция на зависимости от наркотични вещества, а членове са представители на общините на територията на съответната област, определени от кметовете	Не се приема	С цел ангажирането на всички общини включени в съответната административна област и за постигане на всеобхватност при изпълнението на общинската политика в областта на борбата с наркотичните вещества чрез приемане на общинска програма е необходимо въвличането на всички кметове на общините на територията на съответната област като членове на Областните съвети по НВ. Съгласно ЗМСМА чл.44, ал. 1 кметът

	и представители на заинтересованите ведомства, определени с правилника по чл. 10, ал. 2.“. Мотиви: Предложението ни за промяна е свързано с принципните ни бележки. 3. По § 6: Предлагаме следната промяна в чл. 15б, ал.2: „(2) Центровете по ал. 1: 1. разработват и внасят за разглеждане на съветите по чл. 15, ал. 1 програма за борба срещу злоупотребата с наркотични вещества на общините, които са административни центрове на области; 2. осъществяват дейности по националната стратегия по чл. 11, т.1, националните програми и програмите по т. 1 за борба срещу злоупотребата с наркотични вещества; 3. осъществяват дейности по националната стратегия по чл. 11, т. 1 и националните програми за борба срещу злоупотребата с наркотични вещества на територията на всички общини от областта;	Не се приема. Не се приема Не се приема	ръководи цялата изпълнителна дейност на общината и организира изпълнението на дългосрочни програми, каквато е общинската програма, разработена в съответствие с друг стратегически документ в областта на наркотичните вещества, каквато е петгодишната национална стратегия за борба с НВ. Предвид, че разпоредбата на чл. 15б, ал. 2, т. 1 от проекта следва да съответства по своя смисъл на разпоредбата на чл. 15, ал. 2 от проекта, тук аргументите ни за не приемане на предложената редакция за промяна на чл. 15б, ал. 2, т. 1 са аналогични на изложените мотиви за не примане на предложената редакция на чл. 15, ал. 2. Предложението е по-скоро редакционно, но смисълът е същия. В направеното предложение общинските програми са изключени от чл. 15б, ал. 2, т. 3, което е в несъответствие с разпоредбата на чл. 15, ал. 2 от законопроекта, съгласно която Съветите по НВ координират разработването и приемането на общинските програми за
--	--	--	---

		4. събират, съхраняват и анализират информацията на областно равнище, която е необходима за изготвянето и изпълнението на националните програми и програмите по т. 1 за борба срещу злоупотребата с наркотични вещества; 5. осъществяват съвместни дейности с психиатри от ЦПЗ при пряка работа с деца и лица със зависимости, чрез мобилни екипи или в разкритите Центрове.” Мотиви: Считаме, че така ясно са разписани ангажиментите на Центровете, които и до момента осъществяват същите дейности. Предложението ни по т.5 е свързано с нарастващия брой случаи на деца със зависимости или в риск от зависимости, с които да се извършва целенасочена комплексна работа. 4. Предлагаме да се прецизират текстовете в § 6, свързани с: • създаването на центрове за превенция на зависимости от наркотични вещества в общините, които са административни центрове на области, като се уреди статута на звеното в съответствие със ЗМСМА, • да се определят за заемане длъжности, които	Не се приема Не се приема Не се приема	борба срещу злоупотребата с наркотични вещества в съответствие с националната стратегия по чл. 11, т.1, както и координират тяхното изпълнението. Предложението е по-скоро редакционно, но смисълът е същия. Центровете за психично здраве са със статут на лечебни заведения и осъществяват вторична превенция и лечение на зависими от наркотични вещества на пълнолетни лица. Дейностите на експертите работещи в Центровете по превенция на зависимости е работа по универсална, индикативна и селективна превенции. Не е насочена към лечение или рехабилитация на лица зависими от наркотици. След провеждане на първична оценка в зависимост от състоянието на лицата под 18 години, могат да насочват за специализирана помощ. В центровете за превенция на зависимости се запазват щатните бройки от ОБСНВ и ПИЦ. Финансирането на Центровете ще се осъществява както до сега – от държавния бюджет, чрез бюджета на общините, като стандарти от делегираните от държавата дейности с натурални и стойности
--	--	---	---	--

		са нормативно определени в действащото към момента законодателство. НСОРБ има готовност да обсъди съвместно с експерти от МЗ внесените предложения за изменения и допълнения в публикувания за обществено обсъждане проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите. Като се надявам, че ще вземете предвид принципните ни бележки и конкретни предложения, оставам		показатели.
3-	Генерал-майор проф. Венцислав Мутафчийски, д.м.н. – началник на Военномедицинска академия, с вх. № 13-00-110/07.12.2020 г.	При общественото обсъждане на проекта за допълнение и изменение на Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите представителят на Военномедицинска академия – проф. Васил Н. Атанасов е внесъл съгласувано предложение за допълнение на чл. 90, ал. 4, регламентиращ институциите, имащи право, да изследват наркотични вещества (субстанции) с включване и на Военномедицинска академия. По същество изследването на наркотични вещества ползва методология и ресурс идентичен с този, при изследванията на наркотични вещества в биологични проби. Практиката показва, че в редица случаи (свързани с употреба или отравяне), изследването на наркотични вещества се извършва от специализираните химико-токсикологични лаборатории, с цел максимално бързо идентифициране на наркотичното вещество и последвалите диагностично-лечебни дейности. От друга страна, доколкото химико-токсикологичните лаборатории са структури към лечебни заведения с непрекъснат работен режим, съществува възможността за незабавно експертно изследване на образци с особен интерес или в особени случаи.	Приема се	Отразено е в чл. 90, ал. 4 от проекта.

		В резултат на изложеното, предлагам към институциите и звената, извършващи експертно изследване на наркотични вещества, да се включат и двете специализирани лаборатории на ВМА (при МБАЛ-София и МБАЛ-Варна), които и към момента извършват такива изследвания по разпореждане на органите на досъдебното производство и съда.		
--	--	---	--	--

ВАНЯ ВЕЛИЧКОВА

И. Д. Главен секретар на Министерството на здравеопазването